

Ansökan framtidsfond trygghet

I. Generell information

Projektamn:	Trygghetsvårdar i Nacka
Projektstart- projektslut	Januari 2025 – december 2026
Framtidsfond:	Framtidsfond trygghet
Ansökt belopp:	3 000 000 kr
Nämnd/er:	Kommunstyrelsen
Ansvarig/a direktör/er:	Henrik Ahl
Kontaktperson:	Jan Landström
Projektledare:	Jan Landström

2. Sammanfattning av projektet

Nacka är en trygg och säker kommun enligt nackabor, företag i Nacka och besökare till Nacka, vilket kommunens trygghetsundersökningar visar. Nacka kommun arbetar strukturerat och långsiktigt med brottsförebyggande arbete inom flera nämnder och verksamheter. På ett övergripande plan finns kommunstyrelsens trygghetsutskott (KSTU) och kopplat till rådet de fyra arbetsgrupperna Trygg och säker som finns i respektive kommundel. Gruppernas uppdrag är bidra till ökad trygghet och säkerhet i kommunen.

Kommunen samverkar med andra parter både internt och externt i kommunen såsom näringsliv och civilsamhälle med insatser som bidrar till en tryggare och säkrare kommun. Kommunen har dessutom ett gott samarbete med kommunpolisen, vilket tydliggörs i den samverkansöverenskommelse som kommunen har tecknat med polisen. Kommunen satsar även 4 miljoner kronor per år trygghetspaketet som bland annat finansierar trygghetsvårdar i Orminge och Fisksätra, specifika väktarinsatser, Polarverksamhet, etc.

Kommunen jobbar även framgångsrikt med ett antal socialt förebyggande insatser med syfte att få individer att inte vilja begå brott eller återfalla i brott, så som till exempel kommunens fältarbete, Polarna i Nacka, SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid), SIG (sociala insatsgrupper) och drogförebyggande arbete i olika former.

Kommunen jobbar också med ett antal situationellt förebyggande insatser med syfte att skapa stödjande miljöer som inte uppmuntrar till brott, såsom brottsförebyggande bebyggelseplanering, belysning, klotterförebyggande insatser, trygghetsvandringar och arbete med utsatta EU medborgare.

Trots att mycket redan görs och att kommunen upplevs som trygg och säker, finns det platser inom kommunen som periodvis upplevs som oroliga och otrygga. Det som kännetecknar dessa platser är att problematiken varierar och att det sällan är samma plats över tid.

Det finns idag bra och fungerande samverkansformer och strukturer för kommunens fältverksamhet, Polarna och för de trygghetsvårdar som delfinansieras av fastighetsbolag där de verkar lokalt i Fisksätra och i Orminge.

Problem med platser som tillfälligt uppfattas som otrygga såsom Sickla köp kvarter och Älta centrum har ofta lösts genom olika stationära lösningar såsom till exempel kommunvakterna. Kvaliteten på dessa insatser har dock varierat och kommer ofta an på vilka personer som är på plats och att dessa inte ständigt byts ut. Det är en förutsättning för att en god samverkan med kommunens övriga goda krafter skall fungera och för att kvalitén på insatsen skall vara god över tid. Projektet med kommunvakter via framtidsfonderna har visat på en del brister såsom låg lokal förankring, svårt att följa upp insatsen och en otydlig roll i relation till övriga goda krafter i samhället. Dessa brister har denna ansökan tagit höjd för att lösa genom att använda redan beprövat företag för denna tjänst, Trygg 365 som uppfyller ovanstående krav på lokal förankring, uppföljning och tydlig roll.

Denna fondansökan avser en utökning av trygghetsvärdarna på Sicklaön och i Älta, likt de som redan finns i Fisksätra och Orminge. För att få kontinuitet och därmed kvalitét i uppdragets planering, genomförande och uppföljning så kommer det i första hand sökas ett samarbete med fastighetsbolag i Älta och på Sicklaön. I andra hand kommer en upphandlingsform prövas (social upphandling) som ger oss större möjlighet att välja vilket företag som skall genomföra trygghetsvårdsuppdraget.

Avgränsningen mellan satsningen på trygghetsvärdar och kommunens övriga insatser på fältet är till exempel att Polarverksamheten är ungdomsinriktad och uppsökande och trygghetsvärdarna idag jobbar lokalt endast i Orminge och Fisksätra med trygghet för alla åldrar. Polisen rycker endast ut när de får information om ett pågående brott.

Syftet med trygghetsvärdarna är att insatsen skall vara integrerad med och komplettera övriga insatser och fokus skall ligga på kommundelarna Älta och Sicklaön. De skall åka i en bil som med dekaler tydligt visar att de är Trygghetsvärdar som arbetar på kommunens uppdrag. Styrningen av denna insats skall ske genom de samordnande möten som genomförs varje måndagsmorgon (tillsammans med polis, räddningstjänst, Polare, elevhälsan, fritidsgårdar, ambulans, samordnare av EU migranter och säkerhetsstaben) och som går igenom aktuella händelser, otrygghet och brott på olika platser inom kommunen. De skall även kunna rycka ut vid akuta händelser och placera sig stationärt på platser där det uppstått händelser under veckan som skapat otrygghet.

Syftet med Trygghetsvärdarna är inte bara att de skall bygga upp ett relationskapital med de övriga goda krafterna i kommunen, syftet är också att de skall bygga relationer lokalt med kommunal verksamhet (skolor, fritidsgårdar, bibliotek, etcetera) men också med näringsliv, civilsamhälle och de ungdomar som rör sig ute i kommunen.

Trygghetsvärdarna bedriver idag trygghetsskapande insatser i Fisksätra och i Orminge. Det är den verksamhet av kommunens alla "Goda krafter" som levererar flest oros- och polisanmälningar. Trygghetsvärdarna har också visat på god kapacitet att skapa relationer med de som bor, verkar och vistas i dessa områden. Forskning visar tydligt att för att trygghetsskapande insatser av detta slag skall ha någon effekt så måste man både lyckas med att skapa relationer samtidigt som man tydligt kan sätta gränser när det behövs. Det ena är dessutom en förutsättning för det andra.

3. Framtidsfondernas grundläggande kriterier

För att beviljas medel ur framtidsfonderna har Kommunstyrelsen beslutat KFKS 2020/918 att nedanstående kriterier ska vara uppfyllda. Kommentera nedan på vilket sätt projektet är tänkt att motsvara dessa kriterier.

Kriterier för fondmedel:	Kommentar
1. Utanför ordinarie driftsbudget: Extraordinära insatser som vi normalt inte kan hantera i driftsbudgeten	Detta är ett projekt som inte ryms inom befintlig budget för brottsförebyggande insatser i kommunen
2. Ej utökad driftsram: Av engångskaraktär och får inte medföra utökad driftsram efter genomförande	Att inrätta trygghetsvårdar i Älta och på Sicklaön inom beslutad budget är inte möjligt. Detta är ett tvåårigt försök, som om det faller väl ut, kan komma att vara en del i kommunens driftbudget och/eller delfinansieras av lokalt näringsliv.
3. Tid, ej investeringar: Kan finansiera utvecklingstid och/eller tjänster, inte rena investeringar	Finansiering för att bygga upp en fungerande modell för Trygghetsvårdar i samverkan med lokalt näringsliv och för genomföra ett pilotprojekt under 2 år.
Nackakriterier:	
4. Mätbart: Ska skapa mätbart värde för Nackaborna och ge långsiktiga positiva effekter	Resultat kommer att följas upp genom en för- och en eftermätning av tryggheten i kommundelarna Älta och på Sicklaön med ett 2-årsintervall. Dessutom kommer kvalitén att mätas genom antalet oros- och polisanmälningar som kommer in under året. Detta indikerar tydligt att verksamheten berör just människor i riskzon och riskfyllda platser. Förmågan till samverkan kommer att följas upp med en enkät till de aktörer som samverkar med Trygghetsvårdarna
5. Bidra till målen: Insatserna ska vara i linje med Nackas övergripande mål	Stödjer målet om attraktiva livsmiljöer och maximalt värde för skattepengarna.
6. Effektiva arbetsätt: Nytänkande och utvecklande av nya arbetsätt för att "Växa-utan-att växa"	Ansökan vill genom denna modell skapa ett effektivt arbetsätt för att förebygga och stävja otrygghet på platser där det uppstår otrygghet av tillfällig art. Den vill också öka det lokala näringslivets insatser för trygghet.
7. 10/25 Stödja ambitionen 10 % bästa kvalitet och 25 % mest kostnadseffektiv	Kommunen ligger redan bland de bättre i regionen vad gäller trygghet, men kan genom denna insats bli ännu bättre

4. Prioriteringsunderlag för KS beslut

Din ansökan kommer att bedömas utifrån nedanstående prioriteringsgrunder. Kommentera nedan på vilket sätt projektet motsvarar dessa.

Ger större mervärde för Nackasamhället

Genom att skapa en modell för effektiva insatser på platser som tillfälligt är otrygga brottsdrabbade och skapa möjlighet till en långsiktig samverkan med kommunens övriga "goda krafter på fältet" i kommunen såsom polarna, nattvandrare och polis är målet att kvalitén på de insatser vi tidigare upphandlat i form av Kommunvakter väsentligt skall förbättras. Därmed kommer medborgarna märka att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i kommunen. Genom att kvalitén på denna form av insatser ökar är målet att även kostnaderna för skadegörelse, stöld och andra brott på dessa platser minskar.

Ökar intern samverkan och kommungemensam nytta

Framtagandet av denna modell skall bidra till en ökad långsiktig samverkan inom kommunen mellan kommunens "goda krafter på fältet" och de som bor, verkar och vistas på de platser som tillfälligt drabbas av brott och otrygghet.

Bidrar till mer effektiva och smartare lösningar

Att samordna kunskapsbaserade brottsförebyggande och trygghetskapande insatser mellan kommun, polis, civilsamhälle och näringsliv på platser som tillfälligt är otrygga och brottsdrabbade och som flyttar på sig till olika geografiska platser inom kommunen skall bidra till att skapa effektivare och smartare lösningar för att minska brottsligheten på dessa platser. Målet är även att dessa insatser skall minska kostnaderna för skadegörelse, stöld och andra brott på dessa platser.

Projektet hade inte varit möjligt att genomföra i närtid utan medel från framtidsfonderna

Att skapa ett projekt av detta slag som ligger utanför kommunens ordinarie verksamhet, och som involverar både civilsamhälle och näringsliv, ligger utanför kommunens ordinarie budget och kräver medel från framtidsfonderna.

5. Budget

Avsikten är att i första hand skapa ett samarbetsavtal med fastighetsägare i Älta och på Sicklaön. Alternativt skall en upphandling genomföras av denna tjänst som säkerställer kvalitén i uppdraget.

För projekt söks 3 mkr fördelat på två år, 2025 och 2026. Budgeten kommer att inkludera två trygghetsvärdar + en bil = 1190 kr/ timmen vilket ger 1260 antal timmar/år. Timmarna kommer att fördelas på de tider och platser i Älta och Sicklaön där tjänsten mest behövs.

6. Nyttokalkyl

Bedömning av de kvantitativa nyttorna.

När kommunen får indikationer på att det är oroligt vid eller runt någon kommunal fastighet har man satt in väktarbevakning för att förebygga att något händer. Trots detta har det

förekommit både skadegörelse, inbrott och vid vissa tillfällen även bränder. Genom att effektivisera och öka kvalitén på bevakningen av de kommunala fastigheterna hoppas vi kunna minska kostnader för skadegörelse, brand och inbrott som uppstår på grund av undermålig bevakning.

När inbrott, skadegörelse eller bränder sker i skolor eller andra fastigheter där kommunal verksamhet bedrivs händer det att den kommunala verksamheten behöver stänga under en viss tid. Genom dessa insatser hoppas vi kunna minska även den förlusten.

Om man gör det svårare, mindre lönsamt och ökar upptäcktsrisken för personer att kunna begå brott kommer kostnader för kommunens sociala insatser även på sikt att minska.

Beskrivning av de kvalitativa nyttorna.

En effektivare bevakning av kommunala fastigheter och anläggningar genom en strukturerad samverkan med polis och kommunens goda krafter kan medföra att fler människor kommer att röra sig i områden som idag känns otrygga. Detta bidrar i sin tur till en ökad social kontroll (mänskliga ögon) som ytterligare kommer förstärka tryggheten och säkerheten på dessa platser.

Tryggheten och säkerheten för de som jobbar eller deltar i kommunal verksamhet kommer att öka när risken för att komma till jobbet och behöva plocka upp glaskross eller åtgärda annan skadegörelse kommer att minska.

Den kanske största nyttan med denna insats kommer troligtvis ändå att vara att Nackaborna kommer att känna sig tryggare och då framför allt våra ungdomar.

7. Övrig relevant information

Här kan du lämna ytterligare information som du tror är viktig för bedömning och prioritering av er projektansökan.

Detta projekt är tänkt att genomföras i samverkan med nationella Brå och andra kommuner som ska eller har etablerat liknande verksamhet. Detta för att fastställa att projektet är empiriskt grundat och tas fram kostnadseffektivt. Det kommer även att ske en strukturerad samverkan med polis, polarverksamhet och kommunens SSPF och SIG arbete, vilket troligtvis kommer att bidra till ökad kvalitén även inom dessa verksamheters insatser mot barn- och ungdomar. Nacka är idag unik vad gäller antalet goda krafter ute på fält och det finns inga andra goda exempel från andra kommuner att hämta kring god samverkan på detta område.

Henrik Ahl

Direktör

Jonas Raber

Säkerhetschef

Jan Landström

Bitr. säkerhetschef